

доцільно застосовувати комплексний підхід до перебудови об'єктивних та суб'єктивних умов функціонування правового регулювання й тільки в такому випадку від даного механізму слід очікувати позитивних результатів.

Список використаних джерел:

1. Теорія держави і права : підручник / кол. авт.; кер. авт. кол. канд. юрид. наук, проф. Ю.А. Ведерніков. – Дніпропетровськ : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2015. – 468 с.
2. Копейчиков В. В. Проблема самоврядування і її розв'язання в західних демократіях і в Україні : [лекція] / В. В. Копейчиков. – К. : Національна академія внутрішніх справ України, 2000. – 32 с.
3. Фандалюк О. В. Правозастосувальні акти-дії в механізмі здійснення функцій органами внутрішніх справ.: Автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.01.– Х, 1999. – 21 с.

**Князєв Юрій Вікторович, курсант
2-го курсу ННІПФМГБПСНГУ
Науковий керівник:
Завальний А.М., начальник
кафедри теорії держави і права
НАВС, кандидат юридичних наук,
доцент**

РОЗБУДОВА ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА І ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ, РЕФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНО-ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Розбудова України як демократичної, правової, соціальної держави матиме очікуваний результат за умови сприяння з боку держави формуванню розвиненого демократичного суспільства та його основних інститутів. Основним вектором розвитку нашої країни є європейський вибір, про що зафіксовано в основоположних документах. Становлення правової держави й утвердження громадянського суспільства – процес двоєдиний, і цьому присвячена наша робота. Правова держава, що є головним органом політичної влади в демократичному суспільстві, не може бути побудована без утвердження громадянського суспільства [1, с.444]. Взаємозв'язок правової держави і громадянського суспільства полягає саме в тому, що правова держава є формою організації громадянського суспільства.

Державно-правовою моделлю будь-якого суспільства, його основним законом є Конституція. Саме тому становлення правової державності, створення якісно нового державного механізму залежить від ступеня демократизації Конституції.

При цьому, Конституція України 1996 року не містить поняття «громадянське суспільство», оскільки Україна проголосила мету побудови правової демократичної держави, де громадянське суспільство виступає в якості обов'язкового елементу, хоча в проекті Конституції України в редакції від 01 липня 1992 року третій розділ мав назву «Громадянське суспільство і держава».

Правова держава — це така форма організації та діяльності публічно-політичної влади, яка функціонує згідно з принципом верховенства права, за якої діють усталені правові норми, встановлені у визначеному Конституцією порядку, гарантуються права й свободи людини, а владні структури не втручаються у сфери громадянського суспільства. Для правової держави характерні різні принципи правової поведінки громадян і державної влади. Якщо громадянам дозволено все, що не заборонено законом, то владним структурам, навпаки, дозволено лише те, що передбачено законом.

При розгляді питання становлення в Україні громадянського суспільства і правової держави головним завданням держави є насамперед реалізація прав і свобод особи. Але, аналізуючи цей конституційний аспект в сучасній Україні, є всі підстави стверджувати, що права і свободи особи, незважаючи на ґрунтовне їх закріплення та детальну регламентацію в Конституції України, поки що не стали дійсно вищою соціальною цінністю для держави, що, по-перше, зумовлено історією нашої

держави, яка упродовж тривалого часу була тоталітарною, а по-друге, нинішніми складними політичними, військовими та соціальними проблемами.

В свою чергу становлення та розвиток громадянського суспільства нерозривно пов'язані з новими політичними та економічними умовами життя країни. Це залишається одним із актуальних питань упродовж усього пострадянського періоду історії України. Воно є не стільки метою задекларованих реформ в нашій державі, скільки неодмінною умовою їх успішної реалізації.

Дивлячись на Україну, ми бачимо, що громадянське суспільство певною мірою слабке в політичній самоорганізації. Схоже, що українські політики міцно тримаються за владу, причому не заради країни, а заради себе та своїх кишень. Цікаво, що за останні двадцять років Україна отримала близько 5 млрд. доларів зі США на розвиток демократії. Однак, можемо спостерігати, що досягнення українського громадянського суспільства й демократії не відповідають цій сумі [2].

Сьогодні маємо в Україні незакінчену реформу системи органів виконавчої влади, започаткування реформи місцевого самоврядування та адміністративно-територіального устрою, а крім того, всенародне обговорення внесення змін до Конституції України, реформу судової влади, правоохоронних органів та ще низку реформ у різних сферах, які не завжди відбуваються в тісному взаємозв'язку з іншими реформами та процесами в самому суспільстві й світі в цілому.

Такі Європейські інститути, як Венеціанська комісія, ПАРЕ, висловлюють ряд зауважень до існуючої судової системи України, виду судів та порядку судочинства за новим законодавством. Ці зауваження і надані рекомендації однозначно свідчать, що без їх врахування судова система України не буде визнана такою, що відповідає демократичним стандартам, прийнятим і обов'язковим для європейських країн, і буде однією із перепон між Україною та її членством у Європейському Союзі.

Соціологи з'ясували, що зараз найбільшою недовірою українців серед державних інституцій користуються суди і прокуратура. Для прикладу, за результатами дослідження Фонду «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва довіра до судово-правовій системі, починаючи з 2007 року і до 2014-го, була на найнижчому рівні в Європі. Якщо наприкінці 2013 року судам довіряло 16%, то наприкінці 2014-го року вже тільки 10%, повністю довіряло менше відсотка, а в цьому році ситуація ще гірше. Очевидно, що судова реформа є не просто серед пріоритетів, а найбільш пріоритетною, і громадська думка це розуміє.

Тому серед першочергових реформ, які необхідно впровадити повинна бути судова реформа, метою якої є утвердження такого правопорядку, який ґрунтується на високому рівні правової культури в суспільстві, діяльності всіх суб'єктів суспільних відносин на засадах верховенства права та захисту прав і свобод людини, а в разі їх порушення - справедливого їх відновлення в розумні строки. З цього приводу Указом Президента України від 20 травня 2015 року № 276/2015 схвалено Стратегію реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015-2020 роки.

Важливою функціональною складовою громадянського суспільства є місцеве самоврядування. Саме через органи місцевого самоврядування бере початок реалізація всього того, що відноситься до поняття місцевої (локальної) демократії, яка є основою демократії в цілому.

Як відомо, 16 липня 2015 року Верховна Рада України направила до Конституційного Суду законопроект № 2217а «Про внесення змін до Конституції України (щодо децентралізації влади)», запропонований Президентом України та попередньо схвалений постановою Верховної Ради України № 656-VIII від 31.08.2015 року. Законопроектом, зокрема, передбачено передача повноважень від місцевих державних адміністрацій до місцевих рад та їх виконавчих комітетів, більш чітко визначена матеріальна та фінансова основа місцевого самоврядування, запровадження трирівневого адміністративно-територіального устрою: громада – район – регіон та інше.

Тому можна сподіватись, що найближчим часом будуть нарешті вирішені питання повноважень органів та територій відповідних територіальних громад, визначені податкові джерела формування місцевих бюджетів, створені необхідні механізми міжбюджетних відносин між суб'єктами місцевого самоврядування тощо.

Але у цьому процесі дуже важливо не допустити «профанації» муніципальної реформи, як це часто бувало та буває в нашому житті з багатьма прогресивними починаннями. Деякі вчені

небезпідставно побоюються, що місцеве самоврядування навряд чи перестане бути продовженням вертикалі державної влади.

Вкрай актуальним залишається питання реформування державної служби в Україні, особливо в контексті очікуваних змін до Конституції України. Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 березня 2015 року затверджено Стратегію реформування державної служби та служби в органах місцевого самоврядування в Україні на період до 2017 року, яка визначає проблеми, які потребують розв'язання, мету, шляхи реалізації, індикатори реформи державної служби та служби в органах місцевого самоврядування та містить комплекс першочергових завдань і заходів, спрямованих на забезпечення розвитку державної служби та служби в органах місцевого самоврядування. Однак аналіз цього документу свідчить про його декларативний характер, адже будь яка реформа починається з аналізу переваг та недоліків існуючої системи. Нині Україна має унікальний історичний шанс відбутись як держава, а українці – як державна нація. Зовнішня агресія зробила нашу державу монолітною, а громадянське суспільство зрілим.

Таким чином, враховуючи важливість приєднання України до європейських правових стандартів, важливе значення має прискорення правової реформи. Взагалі реформування правової системи України — це складний та багатогранний процес, що вимагає глибокого наукового аналізу державно-правової дійсності. Реформа в державному управлінні України значною мірою вимагає належний організаційний і правовий супровід, чіткості поставлених завдань, політичного консенсусу при її здійсненні, контролю за публічною адміністрацією та необхідності залучати всі соціальні фактори і можливості державного механізму.

Список використаних джерел:

1. Безродна В. І. Суспільна свідомість і становлення громадянського суспільства в Україні / В. І. Безродна // Держава і право. Юридичні і політичні науки. – 2002. – №16. – С. 440–444.
2. Ворожбит О. Проблеми українського громадянського суспільства // Український тиждень [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://tyzhden.ua/World/111590>
3. Конституція України: Прийнята на V сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30.
4. Конституційне право України /За ред. Ю. М. Тоди́ки, В.С. Журавського. – К.: «Ін Юре», 2002. – С. 187. 5. Конституція незалежної України: Документи, коментарі, статті. Книга перша. – К., 1995. – С. 136.
6. Кратюк В. Правові та політичні аспекти взаємодії громадянського суспільства і демократичної держави //Держава і право. –№ 7. – С. 222–229.
7. Кресіна І. О. До питання про визначення поняття громадянського суспільства і української революції 2004 року / І. О. Кресіна// Політичний менеджмент. – 2005. – № 6 (15). 8. Потіха А. Конституційна Асамблея як одна зі складових реформування політичної системи / А. Потіха [Potikha A. Constitutional Assembly as one of the components of the political system reformation] – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://nbuviap.gov.ua/asambleya/reform_pol.php
9. Теория государства и права в вопросах и ответах: Учебно-методическое пособие /Под ред. Ю.Н. Обо ротова. – Х.: ООО «Одиссей», 2005. –С. 58.
10. Ярошенко В.М. Громадяни правової держави від виховання поваги до справедливості // Актуальні проблеми політики: Зб. наук. праць. –Вип. 9. – Одеса, 2000.

**Ковтун Олена Сергіївна студент 3го
курсу ННІЗН НАВС
Науковий керівник:
Тихомиров Д.О. старший викладач
кафедри теорії держави та права
НАВС, кандидат юридичних наук**

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРИНЦИПІВ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОГО АПАРАТУ УКРАЇНИ